

PREDHOVOR

Colné orgány od začiatku svojej existencie plnia úlohy spojené s výberom cla, ktoré tvorí príjem štátov alebo hospodárskych zoskupení, akým je aj Európska únia. V súčasnosti však možno zreteľne pozorovať postupný odklon od fiškálnych úloh colných orgánov, predovšetkým z dôvodu neustále sa prehľbujúcej globalizácie, uľahčovania medzinárodného obchodu či odstraňovania tarifných aj netarifných bariér v tovarovej výmene medzi jednotlivými hráčmi na medzinárodnom poli. Čoraz väčší dôraz sa kladie na úlohy spojené s ochranou obyvateľstva a bezpečnosťou výrobkov. Popri tom sa do popredia čoraz častejšie dostáva aj ochrana legitímnych záujmov držiteľov práv duševného vlastníctva.

Porušovanie práv duševného vlastníctva pri tovare nie je záležitosťou zaťažujúcou len držiteľov týchto práv. Porušovanie, hoci aj v malom množstve, je na ujmu aj predajcom, distribútorom, no v neposlednom rade aj štátom a ich obyvateľstvu. Pre ilustráciu, podľa štúdie realizovanej Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo, len falzifikáty v oblasti módného priemyslu umiestnené na trh Únie predstavujú pre výrobcov, maloobchodných predajcov a distribútorov straty vo výške 26 miliárd eur ročne, stratu na príjmoch štátnych rozpočtov členských štátov EÚ vo výške 8 miliárd eur ročne a v neposlednom rade stratu vo výške 363 000 pracovných miest v odevníckom priemysle.¹

Súhrnne, dovoz tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva do Európskej únie tvorí až 5 % objemu dovozu tovaru s hodnotou 85 miliárd eur.² Predmetné štatistiky navyše nezohľadňujú následky zdravotnej závadnosti výrobkov či nízkej úrovne ich bezpečnosti.

Ochrana legitímnych záujmov držiteľov práv a popri tom aj ochrana obyvateľstva pred nekvalitnými, resp. zdraviu škodlivými výrobkami boli cieľom zákonodarcu pri prijatí predpisu, ktorým sa ustanovil mechanizmus prijímania opatrení na tovar podozrivý z porušovania práv duševného vlastníctva. Národná legislatíva je v časti týkajúcej sa tovaru pod colným dohľadom závislá na ustanoveniach európskych predpisov a zároveň z nich vo výraznej miere aj koncepčne vychádza v časti týkajúcej sa opatrení na domácom trhu. Pri tvorbe tohto komentára preto nebolo možné abstrahovať od ustanovení relevantných predpisov Európskej únie, predovšetkým nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

¹ Tlačová správa Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo z roku 2015, dostupné na <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/es/press-releases>.

² Obchod s falzifikátmi a slobodné pásma – tlačová správa Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo z 15. marca 2018, dostupné na https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Trade_in_Counterfeit_Goods_and_Free_Trade_Zones/press_release_es.pdf.

č. 608/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2003.

Význam ochrany práv duševného vlastníctva je spätý aj so súčasnými zmenami v spôsobe prepravy a zmenami v obchodných tokoch tovaru nielen v podmienkach Európskej únie, ale z celosvetového hľadiska. Dochádza k masívnemu nárastu objemu prepravy v tzv. malých zásielkach v porovnaní s tradičnými spôsobmi prepravy, na čo legislatíva, ktorá je predmetom tohto komentára, svojou úpravou tiež reaguje.

Pozorujúc neustály tlak na zvyšovanie rýchlosti colného konania a na odstraňovanie iných administratívnych prekážok legitímneho obchodu na colnej hranici, je zrejmé, že orgány aplikujúce ochranu práv duševného vlastníctva sú v neľahkej pozícii. Na jednej strane sa na ne kladie požiadavka na rýchlosť konania a plynulosť prepravy tovaru, na strane druhej nemenej zásadná požiadavka na bezpečnosť vnútorného trhu, výrobkov, ochranu obyvateľstva a ochranu držiteľov práv pred neoprávneným porušovaním práv duševného vlastníctva.

Snahu zákonodarcu nájsť kompromis medzi oboma požiadavkami reflektuje v právnom poriadku Slovenskej republiky práve komentovaný predpis – zákon č. 486/2013 Z. z. o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi v znení neskorších predpisov v spojení s uvedeným nariadením č. 608/2013.

Tento komentár nemá ambíciu analyzovať hmotnoprávny rozmer práv duševného vlastníctva a ich ochrany podľa osobitných hmotnoprávnych predpisov – najmä predpisov týkajúcich sa dizajnov, ochranných známkov, patentov a i. Zameriava sa výlučne na procedurálne otázky súvisiace s opatreniami colných orgánov pri ochrane práv duševného vlastníctva, a to ako pri tovare pod colným dohľadom, tak aj na domácom trhu. Cieľom tohto komentára je, pokiaľ možno vyčerpávajúcim spôsobom priblížiť čitateľovi mechanizmy vytvorené na efektívny zásah orgánov verejnej moci proti porušovaniu práv duševného vlastníctva na colnej hranici Európskej únie a na vnútornom trhu v Slovenskej republike.

Predkladaný komentár je adresovaný predovšetkým držiteľom práv duševného vlastníctva a ich zástupcom na účinné a efektívne uplatňovanie svojich práv v konaní pred colnými orgánmi, ale i pracovníkom finančnej správy pri uplatňovaní pomerne zložitých procesných ustanovení komentovaného predpisu obsahujúcich početné vnútorné odkazy a odkazy na európsku legislatívu ochrany práv duševného vlastníctva. V neposlednom rade je tento komentár vhodný aj ako príručka pre držiteľov tovaru a deklarantov k postupu v konaní pred colnými orgánmi podľa komentovaného predpisu.

Bratislava február 2019

Autor

ZÁKON O PRESADZOVANÍ PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA COLNÝMI ORGÁNMI č. 486/2013 Z. z. z 29. novembra 2013

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmienky a postup pri presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prijímaním opatrení proti porušovaniu práv duševného vlastníctva pri tovare, ktorý sa nachádza na domácom trhu (ďalej len „opatrenie na domácom trhu“),
- b) niektoré vzťahy súvisiace s presadzovaním práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prijímaním opatrení proti porušovaniu práv duševného vlastníctva¹⁾ pri tovare pod colným dohľadom (ďalej len „opatrenie pri tovare pod colným dohľadom“),
- c) spôsob nakladania s tovarom, pri ktorom je podozrenie z porušovania práva duševného vlastníctva²⁾ alebo, ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva a je pod colným dohľadom alebo sa nachádza na domácom trhu,
- d) priestupky a iné správne delikty na úseku porušovania práv duševného vlastníctva v súvislosti s tovarom pod colným dohľadom a s tovarom nachádzajúcim sa na domácom trhu.

¹⁾ Čl. 2 bod 1 písm. a) až k) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 08/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2003 (Ú. v. EÚ, L 181, 29. 6. 2013).

²⁾ Čl. 2 bod 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 608/2013.

Súvisiace ustanovenia ZoPDV:

§ 2, § 4, § 11, § 37

Súvisiace ustanovenia NoPDV:

čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4, čl. 5, čl. 23, čl. 26, čl. 30

Súvisiace vnútroštátne právne predpisy:

Obchodný zákonník

Súvisiace európske právne predpisy:

nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke EÚ (kodifikované znenie); NoPDV; Colný kódex Únie; Ústava SR; Zmluva o fungovaní EÚ

K § 1

Tento paragraf predstavuje pozitívne vymedzenie okruhu vzťahov, ktoré ZoPDV upravuje. Komentovaný predpis zahŕňa dve hlavné oblasti úpravy. Zakotvuje procesnoprávnu úpravu pre postup colných orgánov **na domácom trhu** a čiastočnú úpravu pre postup colných orgánov pri tovare **pod colným dohľadom**. Komentovaný predpis obsahuje aj úpravu zodpovednostných vzťahov vzniknutých v rámci aplikácie ZoPDV.

K písm. a)

Zakotvuje sa predmet úpravy ZoPDV colnými orgánmi v časti týkajúcej sa opatrení na domácom trhu. Opatrenia na domácom trhu sú záležitosťou výlučne členských štátov, preto v rozsahu týchto opatrení a podmienok na ich uplatnenie zákon predstavuje úplnú úpravu v porovnaní s opatreniami pri tovare pod colným dohľadom [bližšie pozri komentár k písm. b)].

Hoci to z dikcie explicitne nevyplýva, pod podmienkami pri presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi možno rozumieť predovšetkým materiálne, ako aj formálne predpoklady na prijatie opatrení proti porušovaniu dotknutých práv. Ide napríklad o existenciu rozhodnutia o žiadosti o prijatie opatrenia na domácom trhu (§ 4 ZoPDV), existenciu samotného práva duševného vlastníctva, ktoré sa má opatrením chrániť, existenciu právneho vzťahu držiteľa rozhodnutia k tomuto právu duševného vlastníctva a pod. Postupom pri presadzovaní práv duševného vlastníctva rozumieme jednotlivé úkony colných orgánov, oprávnených osôb, držiteľov tovaru, deklarantov alebo iných subjektov. Pojem opatrenie možno charakterizovať ako akýkoľvek, v ZoPDV zakotvený, úkon colného orgánu smerujúci k uplatneniu práv duševného vlastníctva alebo k zamedzeniu ich porušovania, čo v neposlednom rade zahŕňa aj zákrok colného orgánu smerujúci k tomu, aby bol z obchodných kanálov stiahnutý tovar, pri ktorom je vyslovené čo i len podozrenie z porušovania práva duševného vlastníctva, ak sú splnené predpoklady, za ktorých to zákon

umožňuje (bližšie pozri napr. § 37 ZoPDV). Obsah pojmu právo duševného vlastníctva na účely opatrení pri tovare na domácom trhu komentovaný predpis výslovne nedefinuje. Vyhláška k ZoPDV však vo formulári žiadosti o prijatie opatrenia na domácom trhu uvádza výpočet jednotlivých práv duševného vlastníctva, o ktorých ochranu môže oprávnená osoba požiadať (pozri riadok č. 3 prílohy č. 1 vyhlášky k ZoPDV). Výpočet druhov práv duševného vlastníctva je, s prihliadnutím na odlišnú terminológiu, v zásade identický s druhmi práv duševného vlastníctva definovanými na účely opatrení pri tovare pod colným dohľadom [porovnaj komentár k písm. b)].

K písm. b)

Ustanovenie predstavuje slovenskú vnútroštátnu implementáciu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 608/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2003³ (NoPDV). Nariadenie je právny akt EÚ, ktorého atribútom je záväznosť vo všetkých jeho častiach a vo všetkých členských štátoch EÚ, a priama aplikovateľnosť bez potreby dodatočnej transpozície do vnútroštátneho práva. Prijatie nariadenia samo osebe nevyučuje doplňujúcu vnútroštátnu úpravu na účely zohľadnenia špecifik konkrétného členského štátu. V súlade s čl. 2 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ,⁴ NoPDV v určitých situáciách implementáciu aj explicitne vyžaduje (pozri napr. čl. 5 ods. 1 a čl. 30 NoPDV). Zároveň obsahuje aj voliteľné ustanovenia. Platí to najmä v prípade možnosti členského štátu aplikovať koncepciu implicitného súhlasu držiteľa tovaru uplatňovaného v štandardnom postupe⁵ aj na postup pri malých zásielkach (porovnaj čl. 23 a 26 ods. 6 NoPDV). Z hľadiska svojho vzťahu k európskej legislatíve ZoPDV neobsahuje, ani *a priori* nemôže obsahovať duplicitné ustanovenia (z dôvodu zákazu preberania textu nariadení), ani ustanovenia kontradiktórneho charakteru. Ak by sme aj abstrahovali od čl. 2 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl. 7 ods. 2 druhá a tretia veta Ústavy SR⁶, v legislatíve platí striktná požiadavka vnútornej nerozpornosti právnych

³ Porovnaj čl. 291 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ.

⁴ Ak zmluvy prenesú na EÚ výlučnú právomoc v určitej oblasti (v danom prípade ide o spoločnú obchodnú politiku), len Únia môže vykonávať legislatívnu činnosť a prijímať právne záväzné akty, pričom členské štáty tak môžu urobiť len vtedy, ak ich na to splnomocní Únia alebo, ak je to potrebné, na vykonanie aktov EÚ.

⁵ K pojmu „štandardný postup“ pozri komentár k § 17 ZoPDV.

⁶ Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred vnútroštátnymi právnymi predpismi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 Ústavy SR.

norium. Uvedené je zároveň premietnuté vo formulácii „*tento zákon upravuje niektoré vzťahy...*“, t. j. zákon upravuje len tie vzťahy, ktoré nie sú upravené v NoPDV. Formuláciou „*niektoré vzťahy*“ možno rozumieť, analogicky ako v písm. a), vzťahy upravujúce podmienky a postup pri presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi prijímaním opatrení proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, ale v tomto prípade pri tovare, ktorý je pod colným dohľadom. V tejto súvislosti upozorňujeme, že NoPDV a ZoPDV sú právnymi predpismi procesnej povahy a žiadnym spôsobom nestanovujú hmotnoprávne kritériá na určenie, či došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva v súvislosti s tovarom alebo nie.

Zákonodarca v písm. b) zároveň na účely časti týkajúcej sa opatrení pri tovare pod colným dohľadom vymedzil pojem právo duševného vlastníctva uvedením odkazu na čl. 2 bod 1. písm. a) až k) NoPDV, obsahujúceho legálnu definíciu tohto pojmu. Jeho obsah však zákonodarca zúžil a vynechal z definície písm. l). Podľa tohto písmena môže byť právom duševného vlastníctva chráneným týmto zákonom aj obchodné meno, ak je chránené ako výhradné právo duševného vlastníctva podľa vnútroštátneho práva alebo práva EÚ. Vzhľadom na absenciu písm. l) v poznámke pod čiarou sa tak právo obchodného mena nepovažuje na účely tejto časti zákona za právo duševného vlastníctva, a teda sa naň tento zákon nevzťahuje. Právo obchodného mena je v SR právom súvisiacim s právom priemyselného vlastníctva a požíva osobitnú právnu ochranu zakotvenú v § 8 až 12 OBZ. V tejto súvislosti poukazujeme najmä na § 12 ods. 1 písm. a) OBZ, podľa ktorého ten, koho práva boli dotknuté alebo ohrozené neoprávneným používaním obchodného mena, môže sa proti neoprávnenému užívateľovi domáhať, aby sa takého konania zdržal a odstránil závadný stav. Môže sa najmä domáhať zničenía neoprávnene vyhotovených tovarov porušujúcich právo k obchodnému menu alebo ich stiahnutia z obehu.

Druhy práv duševného vlastníctva, ktorých ochrana je predmetom opatrení pri tovare pod colným dohľadom, sú nasledujúce:

a) ochranná známka,⁷

⁷ V súvislosti s uvedeným výpočtom treba uviesť, že pojem ochranná známka zahŕňa aj tzv. certifikačnú známku. V rámci reformy európskej právnej úpravy ochranných známok bol do právneho poriadku EÚ zakotvený tento nový druh ochrannej známky. Podľa čl. 83 ods. 1 nariadenia EP a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke EÚ (kodifikované znenie), certifikačná známka EÚ je ochranná známka EÚ, ktorá sa za takú označí pri podaní prihlášky známky a ktorá je spôsobilá rozlíšiť tovary (alebo služby) certifikované majiteľom známky v súvislosti s materiálom, spôsobom výroby tovarov (alebo poskytovania služieb), kvalitou, presnosťou alebo inými vlastnosťami s výnimkou zemepisného pôvodu od tovarov (a služieb), ktoré takto certifikované nie sú. Režim ochrany práv duševného vlastníctva podľa ZoPDV a NoPDV tak treba vzťahovať aj na ochrannú známku.

- b) dizajn,
- c) autorské právo (alebo akékoľvek súvisiace právo),
- d) zemepisné označenie,
- e) patent,
- f) dodatkové ochranné osvedčenie pre liečivá,
- g) doplnkový ochranný certifikát pre výrobky na ochranu rastlín,
- h) právo Spoločenstva k odrodám rastlín,
- i) právo k odrodám rastlín podľa vnútroštátneho práva,
- j) topografia polovodičového výrobku,
- k) úžitkový vzor.

Aplikáciu ZoPDV colnými orgánmi v rozsahu podľa písm. b) zákonodarcu vzhľadom na vecnú pôsobnosť implementovaného predpisu (čl. 1 ods. 1 NoPDV) naviazal na existenciu colného dohľadu nad tovarom, o ktorý v skúmanom prípade ide [k colnému dohľadu bližšie pozri komentár k § 2 písm. c) ZoPDV].

Úpravu v časti týkajúcej sa opatrení pri tovare pod colným dohľadom nie je možné aplikovať izolovane bez súčasného použitia NoPDV. Pri niektorých ustanoveniach by v opačnom prípade absentoval normatívny obsah. Právna úprava v tejto časti len dopĺňa NoPDV. Jednotlivé ustanovenia na seba systematicky nenadväzujú vo vzájomnej súvislosti, ale nadväzujú na „materské“ ustanovenia NoPDV. Systematika komentovaného predpisu tak môže byť pre osobu aplikujúcu právnu normu na prvý pohľad neprehľadná. Vo väčšine prípadov však zákonodarcu spája jednotlivé paragrafy s materskými ustanoveniami NoPDV formou odkazu na poznámku pod čiarou.

Pôsobnosť NoPDV je vymedzená aj negatívne (čl. 1 ods. 3 až 5 NoPDV), a to tak, že sa predmetná právna úprava nevzťahuje na:

- a) **tovar prepustený do colného režimu konečné použitie.** Znenie predpisu v tejto časti nereflektuje aktuálnu právnu úpravu, pretože pojednáva „o tovare prepustenom do voľného obehu v dôsledku jeho konečného použitia“. Nová európska colná legislatíva klasifikovala konečné použitie ako samostatný colný režim v rámci tzv. osobitných colných režimov (pozri čl. 254 Colného kódexu Únie). Tovar v konečnom použití ostáva pod colným dohľadom až do momentu, kým sa nespotrebuje na stanovený účel, nezničí alebo neprepraví z colného územia EÚ.
- b) **tovar neobchodného charakteru v osobnej batožine cestujúcich.** K aplikácii tohto ustanovenia môže dôjsť len za súčasného splnenia dvoch kritérií – je zřejmé, že ide o tovar neobchodnej povahy a súčasne sa tovar nachádza v osobnej batožine cestujúceho. Tovarom neobchodnej povahy

rozumieme tovar, ktorý nemá byť umiestnený na trh na colnom území EÚ na účely jeho ďalšieho predaja. Jednoznačne v praxi určiť, či je tovar obchodnej alebo neobchodnej povahy je zložité. Indikátorom úmyslu držiteľa tovaru ďalej obchodovať s tovarom prepravovaným vo svojej osobnej batožine môže byť napríklad skutočnosť, že prepravuje vyšší počet rovnakých alebo podobných výrobkov, ktoré by pri použití výlučne držiteľom tovaru nemali upotrebenie. Posúdenie závisí aj od druhu tovaru – ak napríklad predmetný tovar môže slúžiť iba ako vstupná surovina pre výrobu iného produktu a je nepochybné, že na jeho spracovanie sa vyžaduje sofistikovaná činnosť bežne vykonávaná v rámci podnikania. Prechod colnej hranice by zároveň mal mať, ak ide o tovar neobchodného charakteru, príležitostný charakter, t. j. nemal by vykazovať znaky sústavnosti alebo opakujúcej sa činnosti držiteľa tovaru. Vo všeobecnosti môže byť tovar neobchodného charakteru určený len na súkromné alebo osobné použitie dotknutého cestujúceho a členov jeho domácnosti, alebo sa má odovzdať ako dar.

Dopĺňame, že výnimka pre tovar neobchodného charakteru v osobitnej batožine cestujúcich je tzv. výnimkou *de minimis* zakotvenou aj v čl. 60 dohody TRIPS. Zastávame názor, že pojem osobná batožina treba vykladať extenzívne a zahrnúť doň nielen tovar v prostriedkoch na prepravu tovaru súkromného charakteru, t. j. v kufroch, batohoch, príručných taškách a pod., ale aj tovar, ktorý má cestujúci na sebe alebo pri sebe. Opačný výklad by viedol k absurdnému záveru, podľa ktorého by colné orgány neprijali opatrenie pri tovare (napr. oblečenie porušujúce právo k ochrannej známke), ktorý je pod colným dohľadom nachádzajúcim sa v osobnej batožine cestujúceho, kým ten istý odev by mohol byť predmetom opatrenia colného orgánu, ak by ho mal držiteľ tovaru v rámci colného dohľadu oblečený na sebe. Odev cestujúceho, rovnako ako jeho dopravný prostriedok a iné hnuiteľné hmotné veci, sú podľa colných predpisov tiež tovarom a ich prepustenie do colného režimu sa v súlade s colnými predpismi uskutočňuje prostredníctvom právnej fikcie. Napríklad prepustenie do voľného obehu sa vo vybraných situáciách uskutočňuje faktickým prechodom cez zelený pruh alebo prechodom označeným nápisom „*nič na preclenie*“ (pozri čl. 138 v spojení s čl. 141 delegovaného nariadenia k Colnému kódexu Únie). Pre porovnanie uvádzame, že na domácom trhu je situácia odlišná. Na veci, ktoré má cestujúci na sebe, nemožno prijať opatrenie na domácom trhu okrem prípadu, ktorý by nasvedčoval, že aj takýto tovar možno považovať za tovar obchodného charakteru [porovnaj § 11 ods. 2 písm. a) ZoPDV].

Nie je však vylúčené, že v iných členských štátoch EÚ (okrem SR) by takýto odev mohol byť predmetom príslušných vnútroštátnych opatrení proti

porušovaniu práv duševného vlastníctva (ekvivalent slovenských opatrení na domácom trhu), a to ihneď po skončení colného dohľadu nad tovarom. V každom prípade platí, že v podmienkach SR colné orgány nemôžu prijať opatrenie pri tovare neobchodného charakteru ani na domácom trhu [§ 11 ods. 2 písm. a) ZoPDV].

c) tovar, ktorý bol vyrobený so súhlasom držiteľa práv ani na tovar, ktorý osoba riadne splnomocnená držiteľom práv vyrobiť určité množstvo tovaru vyrobila nad dohodnuté množstvo.

Ustanovenie sa dotýka problematiky paralelného dovozu a nadproduktov. V prípade paralelného (resp. šedého) dovozu nastáva situácia, keď držiteľ tovaru umiestňuje na trh tovar, ktorý je originálny, ale podľa zámeru výrobcu tento tovar nie je pre daný trh určený, čím dochádza k porušovaniu práv duševného vlastníctva. Výrobcovia spravidla reflektujú odlišnosť trhov aj s odlišnými právnymi normami, návykmi spotrebiteľov a rozličnými spôsobmi intervencie štátov na týchto trhoch.⁸ Tieto rozdiely medzi štátmi spôsobujú, že ceny za rovnaké alebo podobné výrobky sú v jednotlivých štátoch rôzne a vzniká priestor na špekulatívne premiestňovanie tovaru z trhu, na ktorom je ponúkaný za nižšiu cenu na trh s vyššou cenou takého tovaru. Držiteľ práva duševného vlastníctva pri paralelnom dovoze nedal súhlas na umiestnenie tohto inak pravého tovaru na predmetný trh. Ide o súkromnoprávny vzťah medzi držiteľom práva duševného vlastníctva a subjektom, ktorý tovar umiestňuje na trh EÚ.

Nadproduktom sa vo všeobecnosti rozumie tovar, ktorého výroba prekročila stanovený rozsah a po prekročení rozsahu výroba už nebola autorizovaná držiteľom práva duševného vlastníctva.

Aj tu ide o súkromnoprávny vzťah dvoch subjektov, ktorého riešenie normotvorca prenecháva na súkromné právo – na úpravu zodpovednosti za porušenie zmluvy.

Príklad:

Majiteľ ochranej známky udelí licenciu výrobcovi v oblasti odevného priemyslu z tretej krajiny. Predmetom licencie je výroba, resp. umiestnenie tovaru na trh v celkovom počte 100 000 kusov, opatrených logom chráneným ochrannou známkou vo vlastníctve majiteľa tejto ochranej známky. Po naplnení licencie zhotoviteľovi ostane látka navyše, pričom má k dispozícii šablóny a iné pomôcky.

⁸ MAXA, M. 2006. Paralelný import a vyčerpanie práv duševného vlastníctva. In *Justičná Revue*. 2006, č. 58.